

STUDENTS

IZNĀK 2 REIZES
MĒNESĪ

AKADEMISKĀS DZĪVES LAIKRAKSTS

NUMURS MAKSĀ
20 SANT.

K. BRANDTA un K. UPESLEJAS NODIBINĀTS 1922. GADĀ

REDAKCIJA UN KANTORIS RĪGĀ, BRUŅINIEKU IELĀ №. 20, DZĪV. 18. PASTA ADRESE: RĪGĀ, PASTA KASTE № 70
RUNAS STUNDAS: PIEKTDIENĀS NO PLKST. 16—17 UN SVĒTDIENĀS NO PLKST. 14—15 SLUDINĀJUMU MAKSA: PRIEKŠ-
PUŠĒ 90 SANT., TEKSTĀ 60 SANT., SLUDINĀJUMU DAĻĀ 20 SANT. PAR PETIT RINDIŅU + 5% SLUDINĀJUMU NODOKLIS

Nr. 118.

Pirmdien, 13. decembrī, 1926.

V. ak. g.

Latv Konservatorijas rektors

prof. J. Vītols,

svin 40 g. muzikalās darbības
svētkus.

Semestri beidzot.

Par fakultāšu darba gaitu dekanu kungu mums izteicās:

Inž. zin. fak.

Dekans prof. M. Bīmanis:
Fak. tekošā semestri ir beidzis 1 stud. un 8 aizstāvējis diploma darbus vēl šim mēnesī.

Laboratorijas būtu iespējams paplašināt, patlaban iegūta viena lielā prese. Arī budžetā tam sumas ir uzņemtas.

Jaunie studenti par maz sagatavoti Univ. darbam. Redzami trūkami sevišķi matemātikā. Pagājušā māc. gadā I. kursa minimumu, augstāko matemātikā I., nav izpildījuši 20 stud. Arī šim gadā, reflektantus uzņemot, konkursa pārbaudījumu matemātikā neizturēja 30, bet latviešu val. — 8.

Par jauno studentu sekmēm atsauksmes dot vēl pārāgrī.

Tautsaimn. un ties. zin. fak.

Dekans, doc. J. Kārklīņš.

Darba gaita tauts. un ties. zin. fak. rit sekmīgi. Dzīve arvien pilnīgāk iekļaujās jaunā gultnē, kāda radusēs ar tauts. nod. sadalīšanu apakšnodalēs. Jaunā budž. gadā paredzēts atklāt vēl kooperācijas apakšnodalē. Viss atkarājas tikai no tā, vai Saeima atvēlēs kooperācijas apakšnodalē vajadzībām pieprasītos, nepieciešamos, līdzekļus Ls 10.000.

Atklājot jauno apakšnod., fak. šematiskais sadalījums būtu sekošs:

Tautsaimn. un ties. zin. fakultāte.

Tautsaimn. nod.

Tiesību zin. nod.

Tauts. Tirdzn. Kooperac. apakšnodalē

Kooper. apakšnod. paredzēts pasniegt: kooperācijas teoriju, koop. vēsturi, koop. tiesības un citus priekšmetus. Lielu vērību piegriezīs grāmatvedībā un darbvedībā. Paredzēta plaša prakse atsevišķos kooperatīvos uzņēmumos, kā: patērēt. biedrībās, kooperatīvās bankās, apdrošināšanas un dažādos lauksaimn. kooperatīvos (piensaimniec. koop. u. c.).

Jau ilgāku laiku bija sajūtams kooperatoru trūkums ar augstskolas iz-

glītību. Tikai nesen atpakaļ, kooperatīvu kongresā, nāca ar ierosinājumu dibināt kooperācijas institutu, bet ņemot vērā to, ka atsevišķa inst. iekārtošana prasītu pārāk lielus līdzekļus, nolēma griezties pie Univ. ar priekšlikumu dibināt kooperācijas apakšnod. pie tauts. un ties. zin. fak. Fak. tam ir devusi savu piekrišanu un Univ. padome koop. apakšnod. dibināšanu jau apstiprinājusi. Ērtas telpas ir paredzētas Saimn. pad. namā, Baznīcas ielā, bet attiecīgu priekšmetu pasniegšanu, cerams, uzņemsies daļa māc. spēku, kas jau darbojas ipe fakultātes.

Koop. kongresu padome nolēmusi atbalstīt jauno apakšnod. dažādiem māc. līdzekļiem un pat naudas sūtmām, jau atvēlējama viņas lietošanā savu plašāko koop. bibliotēku Latvijā.

Studējošie pēdējā laikā ļoti lielu vērību piegriez praktiskiem darbiem, pieteikdami tik lielā skaitā, kā ņemot vērā aprobežotu dalībnieku skaitu atsevišķās grupās, fak. spiesta dot priekšroku vecākā kursa stud.

Nesen atpakaļ ieviestos praktiskos darbus linu šķirošanā sekmīgi beigušas vairākas grupas. Lai gan kādreiz daudzi šaubījās par iespējamiem panākumiem, stud. pierādījuši, ka spēj patstāvīgi strādāt pie linu šķirošanas. Līdzīgu praksi studenti iegūst Milmaņa koku apstrādāšanas fabrikā Ķīšezerā malā kur pavadā vienu dienu nedēļā un vērtē pat mežā augošus kokus.

Plaša prakse norisinās Tirdzn. un rūp. bankā, Rīgas muitā, daudzajās «Konzuma» iestādēs un drīzākā laikā arī kādā Rīgas apdroš. h.

Pateicoties Saeimas atvēlētam kredītam tirdzniec. apakšn. izveidošanai, iegādāti dažādi aparāti un citas nepieciešamas lietas diezgan pilnīgiem preču zinātnes praktiskiem darbiem.

Uz jau pastāvošām vasaras praksem, fak. rekomendē vec. kursa stud. Noluks: uzlabot viņu materiālo pusi un galv. k. dot iespēju pielietot iegūtās zināšanas prakt. darbā. Fak.

pieprasītās atsauksmes par stud. darbu dažādās iestādēs ir bijušas sevišķi labas.

Šim pārbaudījumu sesijā uz gala eksameniem pieteikušies no tauts. nod. 19, bet jurid. nod. apm. 15 stud. Fak. beidzošo skaits ar katru gadu pieaug.

Visumā var teikt, ka stud. sekmes ievērojami uzlabojušās, neskatoties uz to, ka gandrīz visi beidzamā kursa stud. nodarbināti privatās un valsts iestādēs, bet no jaunākiem apm. 75 proc. V. C—is.

Ķīmijas fak.

Dekans, prof. E. Zariņš.

Vispāri fakultātes darbi norit vidēji. Daudz studentu aizņemti vietās un protams, viņu sekmes augstskolā nav un nevar būt sekmīgas. Komisijas pārbaudījumi notiks tikai janvarī, tā kā vēl nevar paredzēt beigušo skaitli. Jasaka, ka ķīm. fak. viņš nav liels.

Jauno stud. sekmes ir labākas par iepriekšējiem gadiem, bet ne tādā mērā, kā to varēja vēlēties.

Kā jauninājumu progr. ievēd. līdzim lasītās, 2. sem. 2 st. nedēļā, «Eksperimentālās elektrības» vietā «Eksperimentālo fiziku», kuŗu lasīs tāpat 2. sem. un 2 st., pie kam vienu gadu par elektrību un otru — optiku; klausīties varēs pēc izvēles.

Mācības spēku sastāvs paliek līdzšinējais. Nākamā semestri paredzams jauns privat. doc. Boriss Bružs, kuŗš savu obligācijas darbu un paraugu lekciju ir noturējis.

Kas zīmējas uz zinātnisko darbību, tad viņa atzīstama par visai rosiģu. Ir izdoti daudz rakstu gan iekš- gan ārzemēs.

Pie fakultātes ir doktorejis no Terbatas univ. Kārlis Loskiņš, aizstāvēdams disertāciju: «Zur Kenntniss der Triglyceride».

Tad fakultāte ir uzņēmusēs un viņa jau gatavojās uz franču ķīmika Marcellin'sa Berthelot 100 g. dzimšanas dienas jubileju, kuŗa notiks 1927. g. oktobrī. Mināms, kā šī diena tiks atzīmēta visās valstīs.

Veterinār med fak.

Dekans, doc. R. Grapmans.

Veterinārmedicīnu patlaban studē 136 stud.; šogad bija pieteikušies pāri par 50, no kuŗiem varējām uzņemt tikai pusi. Nupat fak. beigs 4 stud., līdz gada beigām, cerams, to skaits sasniegs 10—12. Jāatzīst, ka beidzēju skaits visai apmierinošs — apm. 75 proc. Par viņu labām izredzēm liecina tas apstāklis, ka pat fak. nebeigušie ieņem atbildīgas vietas. Mūsu valstī veterinārārstu trūkums vēl visai liels.

Fak. darba gaitu traucē telpu trūkums. Pēdējais ļoti liels — bij paredzēts celt patoloģiskās anatomijas un higiēnas institutus, taču pirmajam paredzētos izdevumus jau svītrotusi finansu komisija. Tāpat svītroti Ls 90.000.— anatomijas instituta celtni. Pēdējais patlaban atrodās neciešamā stāvoklī (Kronv. bulv. 9) un varbūtējā gadījumā var aiziet bojā pilnīgi nesamaksājami un reti eksemplari, kuŗus, pateicoties laimīgam gadījumam, ievāca prof. L. Kundziņš.

Patoloģ. anatomijas muzejam sevišķi trūkst telpu un tā daļu vajadzēja ievietot jau tā šaurajās auditorijās. Sevišķi mināma ar Zemkop. min. pabalstu ierīkotā animālo uzturvielu izmeklēšanas

laboratorija, kuŗā kontrolē uzturvielu sastāvu, kā eksportgaļu un tās izstrādājumus. Te darbojās divas pirmās beigušās veterinārārstes. Lipīgo slimību nodaļā izmeklē dažādu sērgu bacīļus, to vada jaunais zinātnieks M. Rolle. Arī te telpu trūkums sevišķi sajūtams. Bibliotēka, ar specialu fak. literatūru, vēl atrodās organizēšanās stāvoklī.

Klinika, kuŗu pārzin doc. V. Brenčens, patlaban arī izved lielākus pārgrozījumus.

Lauksaimniec. fak.

Dekans, doc. J. Vārsbergs:

Darbt gaitā šim sem. nekādu pārmaiņu nav. Turpmāk, varbūt, paredzams ievest zināmus grozījumus, pārvēršot dažus priekšmetus par neobligatoriskiem, dodot tādā ziņā iespēju piegriezt nepieciešamākiem priekšmetiem lielāku vērību. Izņēmums — ja studējošais gribētu specializēties šim neobligatoriskā priekšmetā. No tādiem būtu mināma lauksaimn. tehnoloģiju.

Sevišķa vērība piegriežama laukkopībai, augkopībai, lopkopībai un arī saimniekošanas mācībai, par kuŗu studējošie, mazāk interesējas.

Uz nākamo agronomu darba izredzēm jāskatās diezgan rožaini, jo acumirkli mums vēl ir lauksaimn. izglītotu cilvēku trūkums. Tamdēļ arī izskaidrojams, kā jau tagad dažī fak. nebeigušie ieņem atbildīgas amatus. Šī parādība nav atzīstama. Būtu pieļaujams tādiem strādāt specialistu vadībā.

Jāatzīmē, ka tagad studējošie skatās vairāk uz materiālo pusi, resp. darba atalgojumu, bet mazāk uz pašu darbu — kādu svētību viņš var dot, agrāk tas bija otrādi.

Par jauniem stud. jāizsakās atzīnīgi. Kontrolējot viņu grāmatīgas, izrādās, kā to sekmes lielākas nekā vecāko. Tas varbūt izskaidrojams arī tādejādi, ka viņi nav aizņemti darbā un var kārtīgi apmeklēt lekcijas. Vispār, tie veic daudz labāk eksāmenus, kuŗi kārtīgi klausījušies lekcijas un ir vairāk lietas kursā.

Pārmaiņa lekciju apmeklēšanā novērojama jau no 1924. māc. gada.

Diference.

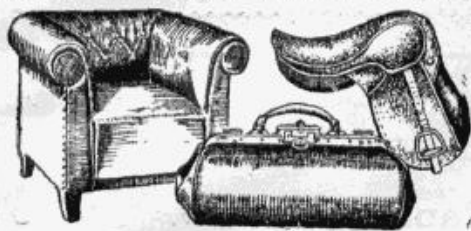
Vērojot Latvijas pēdējo gadu garīgo un sabiedrisko dzīvi, var noteikti sacīt, ka visa šī garīgā dzīve galv. k., ja ne pavisam, koncentrējusies pilsētās, kuŗas eo ipso izvērsās par vienīgiem kultūras centriem.

Šāds apstāklis, zināmā mērā, itin dabīgs. Pilsētas arvienu atrodas īpatnējākos un labākos apstākļos, kā lauki, — province. Pilsētu dzīve koncentrētāka, un ikviens, kultūras jaunākais sasniegums (labs vai ļauns) vispirms savu izpausmi gūst viņās. Tā tas bija sevišķi viduslaikos — pilsētu uzplaukuma laikmetā, kad pēkšņi radās tik daudz jaunu pilsētu, viņu savienību, kā pilnīgi var teikt — tur valdīja pilsētu kultura. Raugoties mūsu g. simtenī, aina tāda pati; kultūras centri — pilsētas.

Nenoliegsim, viņām ir vispārīliela nozīme kā saimnieciskā, tā sabiedriskā un garīgā laukā. Bet ja nu tas tā bija senāk, tad tagad, 20. g. s. var arī prasīt, lai šī kultura izplātos ārpus viņas centriem, lai viņa izplātos visur un sniegtu savas neizsīkstošās vērtības visiem. Patlaban mēs gan sevišķi to vēl neredzam. Nevar teikt, ka nomales bū-

Latvijas Sedlīnieku Darba Kooperatīvs.

VAIRUMA

MAZUMA

Darbnīca un veikals
Matīsa ielā 19. Tālrunis: 9-7-6-8-4.

Piedāvā dažādus ādas izstrādājumus

Kā: sedļus, zirgu lietas, ceļa somas, dāmu rokas somas, portfelus, naudas makus, kareivju un skauto jostas suņu uzpurņus u. t. t.

Pieņem auto lakošanu, auto u. mēbeļu polst darbus

MODES PREČU VEIKALS UN DARBŅNĪCA

Lielā izvēlē dāmu veļa,
blūzes, svārkus un kleitas
Pieņem arī pasūtījumus

K. A. MILJONS

Kr. Barona ielā № 25

**Korporāciju un studentu
formu cepures, krāsu lentas**

Deķeļu repertūra un mazgāšana

J. Bujanover Dib. 1903. g.

Rīgā, Kaļķu ielā Nr. 38, tālr. 2-0-4-2-9

Darbn.: Krāmu ielā 10, tālr. 2-1-3-5-9

N. Jungmans.

Piedāvā bagātā izvēlē aditas preces,
kā: zeķes, cimdus. Mutautiņus, kun-
gu un damu veļu, lietus sargus, steķus,
kungu platmales, u. t. t.

25. Avotu ielā 25.

**Kungu
vīrskrekli.**

Moritz Feitelberg

Akc. Sab.

Grēcinieku ielā Nr. 6.

Izdevniecība un grāmatu tirgotava
S-ba „Daile un Darbs“

Rīgā, Brīvības ielā Nr. 11.

Krājumā vislielākā izvēle augstskolas mācības grāmatu
krievu valodā, izdotas Krievijā un citur.

Iznākuši speciāli krievu grāmatu katalogi: Учеб-
ные пособия для Экономическо-юридическо-
го и Историко-филологического факультетов; учебники
и пособия для естественников; пособия для школь-
ных работников; учебники и пособия для Физико-
математического факультетов и учебники и пособи-
я для инженеров и техников.

Grünfelda

Modes un galanterijas veikals

Rīgā, Tērbatas ielā № 57/61

Piedāvā

tautas apģērbus, jostas, sakes, vilnaines
„Svētku dāvanas“

L. LĒNERT

Tērbatas ielā Nr. 57/61 (Braņinieku ielas stūrī)

Piedāvā

Dāmu kleitas, blūzes, svārkus
un rīta kleitas, dāmu veļu,
zeķes un cimdus

Th. Kūvald

īpašnieks J. EDELHAUS,

Rīgā, Vaļņu ielā 31.

Mākslas,
gravēšanas,
emaljēšanas un
kalšanas
iestāde.

Kareivju, korpora-
ciju un sporta
nozīmes.

Aloumu apkalumi.

H. KLEINS

Pirmklasīga

kungu apģērbu darbnīca
Izīrē frakas un smokingus
Marijas ielā 33

Foto-Ateljé

Hektensperger u. Ko.

īp. M. Zvirbuls.

Elizabetes ielā 49, tālr. 3-

atvērta arī svētdienās.

Studējošiem cenas pazeminātas

Ists tautas un
ģimenes žurnāls:

„STĀSTI“

(Otrais gada gājums)
iznāk vienu reizi nedēļā (ka-
tru sestdienu) apm. 4-5
drukas loksnes mēnesī, 50
kopli numuri par gadu;
sniedz tikai vērtīgu un sai-
stošu lasamvielu — stāstus,
novēles, dramu un humoru —
no visas pasaules;
maksā 40 sant numurs, bet
abonējot tikai 10 r.
(par 1 gadu Ls 10.0.), (par
1/2 gadu Ls 5.50, par 3
Ls 3.00).

Abonentu var pieteikties katrā
pasta kantorī, iemaksājot abo-
nēšanas naudu uz tek. rēķinu
Nr. 10-4 vai arī sūtīt ar pasta
pārvešanu uz kādu adresi: žur-
nālam „Stasti“, L. Kalēju ielā 33,
Rīga.
N. B. Parakstoties līdz 21. de-
cembrim, šī gada krāšņais
ziemsvētku dublnumurs par
brīvu.

Sveicinam akadēmisko saimi

Ziemas svētkos 1926. g. un ceram ka viņi atradīs tās tekas, kas ved uz mūsu veikaliem.

M. Lassman

Kolonial veikals, maiznīca un konditoreja

Tālr. 6-9-8-7

Matīsa ielā 36

J. Krastiņš

Centralā garaža

Tālr. 9-3-1-7-4

Skolas ielā 3-a

A. Brasliņš

Drēbnieks

Tālr. 2-1-6-4-7

Lielā Zirgu ielā 14

V. Luc

Konditoreja

Avotu ielā 40

M. Kauliņš

Deju skolotājs

Marstaļu ielā 2/4

J. Graudiņš

Notars

Tālr. 2-3-5-7-7

Kantoris: Vaļņu ielā 3/5

H. Leinbergs

Drēbnieku amatmeistars

Izgatavo dažādus kungu uzvalkus
Izīrē frakas un svārkus uzvalkus

Vaļņu ielā 1 (pie Pulvera torņa)
Tālr. 2-3-3-3-3

Ed. Kļaviņš

Kungu drēbnieks

Izīrē frakas un smokingus.

Valdemara ielā 16, (ieca no Dzirnau ielas).

Sveicinam akadēmisko saimi

Ziemas svētkos 1926. g. un ceram ka viņi atradīs tās tekas, kas ved uz mūsu veikaliem.

N. KYMMEĻA

grāmatu veikals
Dibināts 1763. g.

Tālr. 23507

Rīgā, Šķūņu ielā № 21

Valters & Rapa, Akc. sab.

Jūl. Abols un A. Abelīts

Tālr. 8758, 679
" 2614

Tērbatas ielā № 45
Tērbatas ielā № 7

K. A. Bušs un P. Baumans

Miltu un kolonialpreču lieltirgotava

Tālr. 20829

Kungu ielā № 23

Jaunatvērtā
Brīvības aptieka

Brīvības bulvārī

Gaļas un desu lieltirgotava

J. Vikmans

Gaļas un desu izstrādājumi augstākā labuma
Vairumā. Mazumā.

Tālr. 5030

Blaumaņa (L. Nevas) ielā № 42/44

Latv. Sark. Krusta Loterijas nodaļa

J. J. Antipovs

Ieroču, tiklu un slidu tirgotava

Rīgā, Kaļķu ielā № 36

P. Biernis

Maizes ceptuve

Tālr. 4-3-2-8

Reveles ielā № 96

Vislatvijas lauksaimnieku

Krāj-Aizdevu Sabiedrība «Zelta Lats»

Pieņem noguldījumus un izsniedz aizdevumus

Rīgā, Kaļķu ielā № 12

M. Treijs

Modes preču veikals

Rīgā, Kr. Barona ielā № 16

Latv. Šūjmašīnu S-ba

Tālr. 1598

Rīgā, Marijas ielā № 15

D. Eriņš

Apavu veikals

Tālr. 91392

Rīgā, Kr. Barona ielā № 37

Apavu tirgotava

M. Apin

Tālr. 9-7-2-0-3

Rīgā, Brīvības ielā № 10

Latvijas Universitātes Studentu Padomes

virtuve

Tālr. 41-09

Pirmais Muzikas instituts

Dib. 1864. g. no E. ZIGERTA

Izglīt. Ministr. pārziņā

Direktors G. Peins.

Rīgā, Marijas ielā № 21-a, dz. 9

Veļas veikals un darbnīca

A. Andersons

Tālr. 85-46

Rīgā, Brīvības ielā № 6

K.S. KYMMEL

Centralviesnīca

Tālr. 646

Rīgā, Kr. Barona ielā № 20/22

Slidas, visāda veida manufakturu, apavus, ādas, zirgu lietas u. t. t. piedāvā

Centralā Savienība „KONZUMS“.

Rīgā, Dzirnavu ielā № 68.